

הוא נתקל בשרלטן שהולך שולל אנשים תמימים, ומאז השתנו חייו במשך עשר שנים חקר ייב הדר את התופעה. למד אלפי טכניקות להדהים קהל והסתייע במומחים מחו"ל ובעיקר בחוקר המפורסם וחושף השרלטנים, גיימס רנדי לפי חמש שנים כתב את ספרו, "לחשוף את הבלתי נודע" ואויים בתביעה של שני מיליון שקלים כיום הוא מסתובב ברחבי הארץ ומזהיר מפני התופעות המיסטיות השקריות ו"בעלי הכוחות העל-טבעיים" "בנאדם פשוט שמסתכל עליך ואומר לך, כן וכך קרה לך בגלל שלפני עשר שנים פגעת במישהו, הוא נוכח. ושלא יספרו לך סיפורים"

//שלמה קוק

לשקר

יש עניינים

לשאל לזהותו של פריט אחר פריט, אט-אט הנשאל הולך ומסתבך. רק פריט אחד, אין חולק על שמו: כפית. כעת ניב הדר חושף את התכסיס: "יש חפצים שולקו לך שעה לקלוט מה הם בדיוק, אבל זו כפית, וכולם יודעים שקוראים לזה כפית. "בחרתי חפצים ששמותיהם, מלבד אחד, אינם מוגדרים כחפץ, כשאני נותן לך דף ואומר לך תבחר חפץ מהר כי אין לנו זמן, בדרך-כלל אדם לא ירצה להסתבך. הוא ישאל את עצמו: רגע, מה זה? ואיך להגדיר את זה? הרי אם זה לא נכון, זו תהיה בשבילי פאדיחה... לכן הוא בוחר בפריט שהוא בטוח בו. היו מקרים שזה לא עבד?"

"בתשעים וחמישה אחוזים שברקתי את זה, זה עבד. אבל גם אם קורה ומישהו בחר בחפץ אחר, אני אומר לו: מתנצל, כנראה שלא היה כאן מספיק ריכוז". "ואחרי זה אנחנו רואים בכלי התקשורת בנארם שפועה את אותו תרגיל עם פרצופים של ריכוז מיוחד, של בעל כוחות טבעיים, ואומר: עכשיו אני שולט במוח שלכם, עכשיו אני אאלץ אתכם לבחור את הפריט שאני רוצה שתבחרו. הכול שקר", הוא מסכם.

(מתוך ההפקה: "כוח השליטה - סודות הטלפתיה", בהוצאת גל-פז)

השניים לא נפגשו מעולם. ניב הדר, בחיך אצילי על פניו, מבקש להיעזר ביהודי מקהל הצופים, אבי, בחור צעיר, צענה להצעה. הוא עולה לבמה. הדר שולף מכיסו עט ופוסט נייר, מסתובב כאשר גבו אל הקהל, ורושם משהו. הוא מקפל את הנייר ומבקש מאבי לתחוב אותו בכיסו. הדר מוציא שישה חפצים מאחד מכיסי הדגמה שלו. הוא מבקש מאבי לרשום פריט אחד מתוך השישה, בו הוא בוחר. אבי רושם ומגלה את הפתק לעיני כל.

"בחרתי כפית", הוא מוכריז.

"תוציא בבקשה מתוך הכיס את הדף שהבאתי לך", מצווה עליו הדר. "תראה לכולם מה אני כתבת".

על הנייר, שחור על-גבי-לבן, מופיעה המילה כפית. כך, מכל צדי הנייר. התרגשות אוחזת בקהל.

ניב הדר פונה למראיין נמתח ומוגלה את האמת שמאחורי השקר. "מה זה?" הוא שואל ומצביע לעבר אחד מששת החפצים. "כפית", משיב טוקר. "ומה זה?" הוא ממשיך. "משחה, אהממ", משיב טוקר בגמגום. הדר ממשיך

ות על-טבעיים, אבל ניב הדר יכול לומר: אמרתי לכם

"מסופר על האר"י הקדוש שהיה רואה שורש נשמתו של אדם, עבר, הווה, עתיד. דברים שאיננו מבינים בהם. היום המצב השתנה.

"אם גדולי ישראל יקומו מחד בבוקר ויגידו: יש לנו יכולות לראות דברים שאתם לא רואים, ודאי שנאמין. אלו הם כוחות עליונים. אבל אנשים שאין בהם שמץ תורניות מקימים קהילות וגורמים הרבה מכשולים. הם נותנים לאנשים עצות אחתופל, אומרים לפלוגי: תעזוב את העבודה, תעזוב את השידוך. זה לא מתאים לך. "נכון, גם גדולי ישראל מייצעים לבני קהילותיהם. אבל הם אומרים את זה מתוך שכל של תורה. הולכים עם כלים מחשבתיים. שומעים, ופוסקים בראייה מפורחת תורנית. הם גם יכולים להמליץ לך להתחזק בדין כזה או אחר. כי, בכל-זאת, יש מצב של סיעתא דשמיא. צדיק גוזל והקב"ה מקיים. זה כוח התורה. אין כוח אחר. בנארם פשוט שמסתכל עליך ואומר לך: כך וכך קרה לך בגלל שלפני עשר שנים פגעת במישהו, הוא נוכח. ושלא יספרו לך סיפורים." ניכר שהדבר בנפשו של הדר. הוא נסער. "אתה יכול להגיד שאנשים במצוקות רוצים עצות", הוא אומר. "אתה יודע מה, זה אולי עוד בסדר. אבל אני אומר שלב אחד קדימה. הם 'וורקים' ליושב מולם כל מיני פרטים שהם ברוו עליו, כמו איפה היה אתמול בערב, וגורמים לו ללכת שבי אחרי עצות אחתופל שלו. מאמינים בכוח שבפירוש לא קיים היום, ודאי לא אצל אותם נוכחלים."

שרביט המלחמה שלי

ניב הדר חקר במשך כעשור את התופעה. הוא למד מאות אלפי טכניקות להדהים קהל. הוא הסתייע במומחים מחו"ל ובעיקר בחוקר המפורסם וחושף השרלטנים, גיימס רנדי. לפני חמש שנים כתב את ספרו, "לחשוף את הבלתי נודע". ניב מסתובב ברחבי הארץ ומרצה לקבוצות שונות ומגוננות כמו רופאים, מורים, אנשי עסקים, על התופעות המיסטיות השקריות.

"יכולתי לומר: הכול שטויות ולהמשיך בחיים", אומר הדר. "אבל אף אחד לא באמת היה מתייחס אליי. התלמתי להשקיע בוה. ללמוד את זה ולהפיץ הלאה. זהו שרביט המלחמה שלי."

איך אתה מסביר את העובדה שבכל-זאת, קיימים קוסמים וקוראים בקפה למיניהם, יהודים חובשי כיפות שחורות?

"מבחינה הלכתית, קוסם חייב סקילה. חר-משמעות, אין היתר לדבר הזה. בדיוק אתמול ריבד איתי קוסם חתי. אמרתי לו: אתה איש מאוד חביב, הכול טוב ויפה, אבל אתה שקרן. אתה חיי בשקר. הוא מאוד נפגע. אני מאחל לכל אלו בעזרת ה' שישו בחשבה שלמה. אני מרחם עליהם, כי הם חיים בעולם של שקר."

גם ניב הדר מודה, כי לעתים יש בקסמים תועלת, כמובן בתנאי שאחר-כך חושפים את האמת שמאחורי השקר. "כמה מתרימי צדקה של מוסדות שונים עברו אצלי קורס. אתה יודע, 'שגורר' מגיע לנדבב באמריקה. במקרה הטוב, הוא מקבל כמה 'גרושים'. במקרה הרע, הוא 'חוסף' טריקת דלת. אני מלמד טכניקות איך להזהים אותם. לימדתי אותם איך פתאום, בדגש שהגדיר פותח את הדלת, אתה מתרומם חצי מטר באוויר. המיליונר כולו נדהם. הוא הכניס את המתרים הביתה, המתרים ניצלו את ההזדמנות ופתח שיהו: אני לא באמת עף באוויר, זה עולם השקר, זה טריק, אבל עולם האמת זה המוסד התורני שאני מחזיק..."

האיש ניצל את כוחותיו. ליהודי חולה הוא אמר: אל תאמין ברופאים. לאישה אחרת הוא אמר: תתגרשי מבצלך. כך הוא הפך להיות האלוקים שלהם, ולעתים גם פלט שמי שלא יאמין לו יגיע לגיהנום. כך, משפחות התפרקו, יהודים התעלפו, והסכנה הייתה גדולה. ממש כמו כת השטן

אבל הרגשתי שזו השליחות שלי, להילחם בשחיתות, בשקר".

אני מחזיר את הדר אחורה, ליום בו החליט לעסוק בחשיפת השרלטנים. "יום אחד, ביישוב ברום הארץ, קיוב לשדרות, קם בעל טרקטור ואמר: הצלחתי לגלות חוטי חשמל מבעד לאדמה. הוא סען שאם יש לו יכולת כזו גדולה, סימן שיש לו כוחות על-טבעיים."

"מזר מאד", מספר הדר, "הוא כבד לא היה בעל טרקטור פשוט. הוא גידל זקן, שם כיפה. היו לו עיניים עמוקות ושקועות, ובכלל, הדרת פנים ואנשים החלו להגיע אליו מכל רחבי הארץ. גילינו שהאיש לא סיים כיתה ח'. היה עם הארץ גמור. אנאלפאבית. אבל דווקא האנאלפאביות שלו, גרמה לו להוציא משפטים לא ברורים ואנשים חשבו שהוא נשגב מבינתם והתחילו לבוא אליו."

"האיש", ממשיך הדר, "ניצל את כוחותיו. ליהודי חולה הוא אמר: אל תאמין ברופאים. לאישה אחרת הוא אמר: תתגרשי מבצלך. כך הוא הפך להיות האלוקים שלהם, ולעתים גם פלט שמי שלא יאמין לו יגיע לגיהנום. כך, משפחות התפרקו, יהודים התעלפו, והסכנה הייתה גדולה. ממש כמו כת השטן."

מנקודה זאת התשתנו חייו של ניב והוא החליט לחקור את התופעה של נהיילת ההמונים ולעתים העיוורת) אחר ריפוי, מזרח, ופתרון בעיות, שבעלי עניין מצגים עצמם כיכולים לספקו. לא תמיד הם במסווה של צדיקים. לעתים, הם אסטרוולוגים, נומרוולגים או בעלי שמות מוזרים אחרים. העיתונים, גם עיתונים דתיים, מדגישים הדר, מפרסמים אותם לפעמים בלי לדעת מה מסתתר שם.

"לצערי, נוכחתי לגלות גם יהודים חרדים מחפשים את בעלי הכוחות. אין לי תשובה לנהיילת האמת. כנראה שמדובר באנשים שלא מספיק שלמים עם האמונה שלהם." "לאורך הדורות, לעם ישראל תמיד היו דמויות של בעלי כוחות עליונים איך מבדילים בין יהודי צדיק ובעל כוחות, לבין עוד שרלטן?"

אנחנו חיים בדור הכסף

לא סתם קם ניב הדר חוועק נגד "בעלי הכוחות". בימים אלו, בציבור הישראלי, נושא "בעלי הכוחות העל-טבעיים" הם בגדר ענייני דיומא. אצל חלקם מהר מאד התברר כי העסק לא נקי במיוחד.

"בשנות השמונים", מסביר הדר, "הייתה נגד אדם מסויים קריאת תיגר מאוד גדולה בארץ, ועכשיו הוא חוזר. לדברי הדר, "הבעיה שלו היא, שהוא לא בא ואומר: חבר'ה, תיהנו מהופעה מרתקת. הוא אומר: יש לי כוחות על-טבעיים. וזה לא נגמר בקסמים. המציאו כל-מיני מכשירים ואנשים הולכים שבי אחרי אנרגיות, מיכסול. זה גורם לאנשים להאמין במגמה לא קיימת של מיסטיקה שאינה קשורה לתורה. אנשים מספרים לי איזה נזקים נגרמו להם בחיים בעקבות כך."

"שמעתי על אנשים שהפסיקו ללכת לרופאים ולצרוך תרופות, כי הם האמינו באותם אנשים על-טבעיים שבכיול הם - ורק הם - יכולים לרפא אותם."

מה המסר שלך כשאנשים מופיעים חושפים את הדברים? "אני מראה דברים שהם כל-כך פשוטים וברגש שאדם מבין איך הם באים. יש תיאום מלוכלך. אני אומר לך לפני הופעה: בוא תשקר. תגיד שבחיים לא ראיתי אותך ותכתוב את הצורה הזאת. יש מה שנקרא תיאום לא ידוע. יש אינספור טריקים פשוטים של שקר."

"אני רוצה לומר, לזעוק זעקה: גם אם אתה מרגיש משהו בלתי הגיוני בכל תחום חושך, זה עדיין לא אומר שזה אמת. איך כתוב? אין לדיין מה שעניו ראות. העיניים זה האמצעי שאיתו אנחנו קובעים הלכות, חורצים גורלות. אבל יש מציאות שאפשר להטעות את העיניים. קוראים לזה אחיות עיניים."

"יש לי שיטות", מספר הדר, "שאני יכול לעמוד מול בנאדם ולהוציא ממנו מידע מבלי שהוא מרגיש. זו טכניקה שנקראת הטעיה פסיכולוגית. אני יכול גם לגלות תכונות אופי בעזרת הטעיות שונות. אבל הכול קשקוש."

איך אתה, באמת, מסביר את העובדה שמשפחה של קליומטור הצליח אדם לעצור את מחוגי השעון הגבוה בעולם, או לחילופין צי'ה בארות נפשו "הכול טריקים. אנחנו חיים בדור הכסף. יש תיאום מלוכלך."

הדר מגלה נתון מהדים, שלדבריו, גילה אישית לאדונוה. למפלצה משמונים וחמישה אחוזים מהקוסמים, מאמני הטלפתיה, או כל בעלי הכוחות העל-טבעיים למיניהם, הם יהודים. "ליהודים", הוא מסביר, "יש יכולת לרמות, דווקא משום שהם יודעים איפה נמצאת האמת..."

תביעה של 2 מיליון

ניב הדר גיל מירושלים למשפחה חתית, ומגיל קטן נמשך לתופעות הנסתרות ולעולם הקסמים והאשליות. כבר בגיל צעיר החל להופיע בפני קבוצות בתוך קוסם. לאחר גישואיו, עבר ליישוב הקהילתי נווה דקלים, שם שימש מספר שנים כרכז חינוכי במדרשת חדרום. היום הוא מתגורר ביד בנימין. "האמת, פחיתי בתחילה", הוא מגלה. "כשהוצאתי את הספר, ואחרי-כן כשהשפתי למעלה משלוש מאות שיטות לכופף כפיות, פחיתי שיקולו אותי. ואכן, אנדדת הקוסמים ניסו לתבע אותי על 2 מיליון שקלים כשהוצאתי את ספרי."

"לא התרתי העולם קוסם"

דעתו המדוייקת של פוסק-הדור מרן הגרייש אלישיב

ואחיות העיניים אצל הציבור, ואז מותר". כלומר, הסביר המקורב, על-ידי שיראוי הדברים הגדולים שלו ויבינו שאין בהם ממש, שוב כבר לא יהיה נדמה להם כלל על שאר הדברים לומר שיש בהן ממש. אחרת, זהו איסור גמור.

קוסם אחד, ואמר עליו שמתר לעשות". תשובתו של מרן הייתה נחרצת וזו לשונה. "לא התרתי מעולם קוסם. זו עיתונות צנינים (שולחן ערוך, יורה דעה קצ"ט, ט"ו).

רק בתנאי שיסביר ויראה לצופים בו כמה מהדברים הגדולים והעיקריים שלו, שהם עיקר מעורריו ההתפעלות

לפני כעשור, טרגד ההופעות בימי חול-המועד והתופעות השונות, היה קסמים. מודעות הרחוב בייכוים החורדיים בישרו על כל מיני קוסמים ובעולי כוחות מיחודים, שבו של מין פוסק גדולי הפוסקים. אחד מאנשי ביתו של מרן פוסק-הדור הגרייש אלישיב נכנס למעונו, וסיפר לו, כי "מפרסמים שהראו לרבנו